

Akceptuję
[Signature]

UNIwersytet Medyczny IM. PIASTÓW ŚLĄSKICH WE WROCLAWIU

Wydział Lekarski
Katedra Medycyny Sądowej

Wrocław, 31.08.2023 r.

dr hab. n. med. Tomasz Jurek, prof. Uczelni

RECENZJA PRACY DOKTORSKIEJ lek. Katarzyny Karczewskiej
pt. „Ocena wybranych technik intubacji dooskrzelowej”
przedłożonej Radzie Dyscypliny Nauk Medycznych Warszawskiego Uniwersytetu
Medycznego

UWAGI WSTĘPNE i OCENA FORMALNA PRACY

Przedstawiona mi do oceny praca doktorska lek. Katarzyny Karczewskiej pt. „Ocena wybranych technik intubacji dooskrzelowej” została przygotowana pod opieką naukową promotora prof. dr hab. Łukasza Szarpaka i promotora pomocniczego dr n. med. hab. Jacka Smereki, prof. Uczelni. Badanie ocenia efektywność różnych technik intubacji dooskrzelowej stosowanej w wentylacji z izolacją płuc pod kątem parametrów użyteczności takich jak łatwość nauki procedury, czas i przebieg jej wykonania, spodziewane trudności i możliwe komplikacje, przydatność urządzeń wykorzystywanych do przeprowadzenia zabiegu itp. Sprawia to, że można oczekiwać wykorzystania wniosków płynących z pracy w praktyce klinicznej. Tego typu badania – z założenia praktyczne, są cenne już przy wyborze tematu, świadczą o zrozumieniu przez doktorantkę roli jaką nauka powinna spełniać w medycynie.

Aby zrealizować badanie, doktorantka przygotowała cykl 5 prac opublikowanych w recenzowanych, angielskojęzycznych czasopismach naukowych o światowym zasięgu. W każdej z nich jest pierwszym autorem. Zbiór publikacji spełnia wymóg jednolitej tematyczności – łączą się główną osią badawczą. Cztery z prac zostały opublikowane czasopismach

punktowanych według listy Ministerstwa Edukacji i Nauki, jedna w czasopiśmie posiadającym dodatkowo współczynnik wpływu (IF).

Pierwsza z publikacji przedstawia symulacyjne, prospektywne, randomizowane badanie porównujące efektywność intubacji przez niedoświadczonych lekarzy podczas scenariuszy zakładających kolejno: łatwe drogi oddechowe, drogi oddechowe pacjenta ze stabilizacją kręgosłupa szyjnego kołnierzem a następnie materacem próżniowym. Druga z prac to przegląd literatury z jej meta-analizą porównujący efektywność intubacji z wykorzystaniem urządzenia VivaSight SL i standardowego laryngoskopu z łopatką Macintosha. Trzecia praca, podobnie skonstruowana jak pierwsza, poprzez zróżnicowane scenariusze porównuje efektywność procedur: intubacji dooskrzelowej wykonywanej przez ratowników medycznych z wykorzystaniem ETVIEW SL i blokera oskrzelowego w przypadkach łatwych oraz trudnych dróg oddechowych różnicowanych skalą Cormacka-Lehana. W czwartej pracy, o podobnych założeniach metodologicznych, oceniana jest efektywność intubacji dooskrzelowej z wykorzystaniem rurki dwuświatłowej ETVIEW-DL. Praca kończąca cykl to przegląd piśmiennictwa z metaanalizą mający na celu określenie efektywności użycia różnych typów wideolaryngoskopów w odniesieniu do laryngoskopii bezpośredniej z wykorzystaniem łopatki Macintosha.

Przedstawione jako cykl prac publikacje wskazują, że autorka umiejętnie zdefiniowała problem badawczy dostrzegając jego różne aspekty i potencjał praktyczny trudu włożonego w przeprowadzenie badań. Prace są komplementarne – poza badaniami scenariuszowymi, symulacyjnymi oceniającymi praktyczne zastosowanie technik i urządzeń w rozprawie doktorskiej są szeroko zakrojone analizy istniejących publikacji ukazujące aktualny stan wiedzy. Dodatkowo, zebrana w całość rozprawa zawiera obszernie fragmenty łączące poszczególne badania, wspólną dyskusję i wnioski. Taki sposób pracy naukowca przemawia za tym, że cel badania może zostać we właściwy sposób spełniony.

Punktacja czasopism w jakich ukazały się publikacje (prowadzona przez Ministerstwo Edukacji i Nauki) czy też miernik siły oddziaływania i prestiżu czasopism (IF) nie jest wymiernym świadectwem wartości konkretnego artykułu naukowego. Współczynniki te oceniają czasopisma a nie naukowców – nie w takim celu zostały utworzone. Umieszczenie czasopism na listach rankingowych świadczy jednak, że każda z prac ukazała się w czasopiśmie stricte naukowym, spełniającym kryteria dzięki którym rozwija się medycyna oparta na dowodach

empirycznych a redakcje takich czasopism prowadzą merytoryczną selekcję zgłoszeń dbając tym samym o jakość publikowanych utworów.

Przedstawiona do recenzji forma zbiorcza zawiera nie tylko kopie opublikowanych prac, wykaz użytych skrótów, słowa kluczowe, dwujęzyczne streszczenie, spis rycin, tabel i zebrane łącznie piśmiennictwo wykorzystane w publikacjach ale również – co bardzo istotne - elementy strukturalne opisujące całość badania. Z oświadczeń współautorów i danych zawartych w poszczególnych publikacjach wynika wiodąca rola doktorantki w powstaniu wszystkich badań. Dotyczy to koncepcji, tez, ustalenia metodologii, zebrania i analizy wyników, prowadzenia dyskusji i wyciągnięcia wniosków czy też redakcji manuskryptów. Te niezbędne składniki pracy naukowej świadczą o właściwym wkładzie lek. Katarzyny Karczewskiej w powstanie rozprawy doktorskiej.

Manuskrypt – w całości strukturalny i przejrzysty liczy łącznie 168 stron i zawiera wszystkie niezbędne elementy formalne. Zebrane piśmiennictwo (139 pozycji w podsumowaniu doktoratu i to zebrane w publikacjach) jest aktualne, właściwe i trafnie cytowane.

Moja ocena pracy pod względem formalnym jest wysoka. Praca doktorska jest dobrze przedstawiona, zawiera wszystkie niezbędne elementy. Niewielkie niedociągnięcia np. użycie różnej czcionki w niektórych elementach pracy, pewna ilość błędów literowych czy gramatycznych i pomyłek pisarskich, które występują w polskojęzycznej części zbiorczego opracowania, nie wpływają zasadniczo na jej odbiór. Całość jest czytelna i logiczna. Jakość utworzonego pliku pdf. jest bardzo dobra, z odpowiednio sformatowanymi kopiami prac z oryginalnych czasopism stanowiących postawę przewodu.

Reasumując: Pod względem formalnym praca została przygotowana w sposób odpowiedni, spełniając wszystkie stawiane tego typu dziełom wymogi. Sposób redakcji manuskryptu i samych publikacji będących istotą rozprawy, w tym sposób przedstawienia wyników badań, nie budzi zastrzeżeń, język jest językiem naukowym.

OCENA MERYTORYCZNA PRACY.

Zadaniem dla recenzenta rozprawy doktorskiej złożonej z prac opublikowanych w renomowanych czasopismach naukowych (w których to były poddane wnikliwym recenzjom, poprawkom i akceptacji przez redaktorów prowadzących) jest nie tylko powtórna ocena ich wartości ale przede wszystkim weryfikacja tego w jaki sposób badacz pretendujący do stopnia naukowego łączy merytorycznie prace definiując ich wspólny cel i jak syntetyzuje wnioski. **Pod tym względem lek. Katarzyna Karczewska spełniła z powodzeniem powyższe zadanie – przygotowała stojące na wysokim poziomie naukowym prace, są one związane wspólnym problemem badawczym a całość uzasadnia wnioski płynące z badania.**

Wstęp jest wszechstronny, wprowadza w zagadnienie od strony klinicznej. Krótko przedstawione są wskazania do wentylacji jednego płuca, używany do tego celu sprzęt i procedury; nieco dłużej ciekawy rys historyczny z rycinami pierwszych rurek dooskrzelowych (jak można sądzić ryciny są autorstwa doktorantki bo nie sygnuje ich danymi innego autora); aspekty fizjologiczne i techniki intubacji dooskrzelowej. Niezwykle szczegółowo autorka opisuje zasady intubacji z wykorzystaniem rurek dwuświatłowych (DLT) oraz stosowania blokerów oskrzelowych wskazując na zalety ale też wady i ograniczenia, technikę intubacji z ich wykorzystaniem i związane z tym ryzyka. Czyni przy tym przegląd współczesnej literatury zgodny z treścią części wstępnych publikacji wchodzących w skład cyklu. Obszerny wstęp jest konieczny. Skala przedstawionych w nim problemów uzasadnia wybór scenariuszy symulacyjnych jakie doktorantka zaplanowała w pracach badawczych.

W pracach przeglądowych będących częścią przewodu doktorskiego autorka w sposób zbieżny ze wstępem opisu całości wyczerpująco stworzyła kompendium danych niezbędnych do właściwego odczytania wyników. To daje podstawy do dyskusji i wniosków z całego projektu, po konfrontacji własnych spostrzeżeń z aktualnym stanem wiedzy. Doktorantka poprawnie i szeroko popiera prezentowane treści cytowaną literaturą.

Cel całej serii publikacji został przez lek. Katarzynę Karczewską opisany dość krótko – zakłada ona ocenę efektywności różnych technik intubacji dooskrzelowej ze szczególnym uwzględnieniem rurek z torem wizyjnym. W opracowaniu łącznym cel ten można by poszerzyć o tezy i zadania jakie wymienia się w pracach tworzących całość - tak aby miała miejsce pewnego rodzaju bardziej szczegółowa synteza zamiarów. Aby dowiedzieć się jakie kryteria efektywności technik intubacyjnych będą oceniane i co z oceny tych kryteriów ma wynikać w łącznym cyklu, czytelnik musi sam dokonać procesu myślowego zestawiając poszczególne

publikacje. Jest to wykonalne - w poszczególnych pracach cele opisane są właściwie, szeroko - stąd moje zastrzeżenie nie wpływa w żaden sposób na merytoryczną ocenę rozprawy.

Oceniane publikacje zostały przygotowane zgodnie z metodologią powszechnie stosowaną dla poszczególnych rodzajów badań. Przyjęte scenariusze, grupy poddane obserwacji, oceniane parametry, wykorzystany sprzęt - sprawiają, że materiał i metody są wydolne - co pozwala realizować cel i przekłada się na rzetelne wyniki będące podstawą dalszych wniosków. Podziały tekstów są jasne, metodologia nie budzi zastrzeżeń, wyniki przedstawione są przy użyciu czytelnych rycin i tabel po właściwym opracowaniu statystycznym. Dyskusja prowadzona po uzyskaniu wyników jest wnikliwa z odniesieniem do reprezentatywnej literatury. **Moja ocena publikacji wchodzących w cykl jest wysoka. Nie dostrzegam wad, które świadczyłyby o błędach warsztatu naukowego.** Lek. Katarzyna Karczewska dowodzi posiadanych umiejętności pracy naukowej i dostrzega problem medyczny, który swoimi badaniami rozwiązuje.

Doktorantka podsumowuje poszczególne elementy strukturalne prac w części łącznej nazwanej „**Podsumowanie i wnioski**”. Tu, dyskusje własne wyniki szeroko zestawiając je z wynikami badań innych autorów. Opis ponowy każdej z prac w tym miejscu jest zbędny, podobnie jak przedstawienie ich celu (ten zgodnie z wcześniejszą uwagą powinien zostać szczegółowej przedstawiony w uprzedniej części łącznego opracowania). Sama dyskusja wyników, zubożona o obrazy z toru wizyjnego, jest właściwie prowadzona.

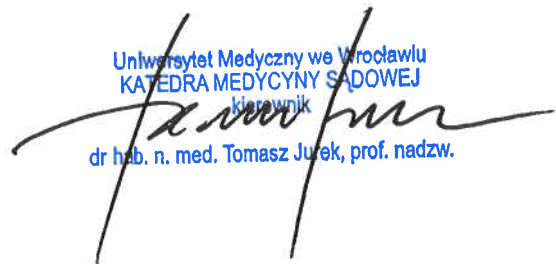
Autorka wyciąga wspólne wnioski z cyklu prac. To cenne - bo jest bezpośrednim dowodem na łączność poszczególnych publikacji. Pierwszy z wniosków ma walor szkoleniowy - wskazuje, że krótkie szkolenia pozwalają na sprawne wykonywanie intubacji zarówno rurkami dwuświatłowymi jak i jednoświatłowymi z użyciem toru wizyjnego i blokera oskrzelowego. Drugi z wniosków jest potwierdzeniem dotychczasowego stanu wiedzy, tu w kontekście celu pracy - rurka z torem wizyjnym ma przewagę w skuteczności nad laryngoskopią bezpośrednią; a dodatkowo (co stanowi trzeci z wniosków) rurka dwuświatłowa z połączeniem z wideolaryngoskopem czyni procedurę szybszą i mniej ryzykowną.

Wnioski są krótkie i syntetyczne - dokładnie takie jakie powinny być. Są poparte wynikami, nie są na wyrost.

Reasumując:

Przedłożona mi do oceny rozprawa doktorska lek. Katarzyny Karczewskiej „Ocena wybranych technik intubacji dooskrzelowej” jest wartościową pracą badawczą będącą oryginalnym rozwiązaniem problemu naukowego a jej wyniki poszerzają wiedzę medyczną. Doktorantka sprawnie porusza się w badanej tematyce, ma poprawny warsztat pracy naukowej, potrafi trafnie wyciągać wnioski, wykazuje dobrą ogólną wiedzę w reprezentowanej dyscyplinie i umiejętności samodzielnego prowadzenia pracy naukowej. Autorka spełnia cel założony w badaniu a całość rozważań jest zgodna z treścią tytułu rozprawy. Praca przygotowana jest starannie, drobne uchybienia nie wpływają na jej wartość.

Rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art. 13 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. nr 65, poz. 595 z późn. zm.) w związku z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 3 lipca 2018r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018r. poz. 1669 z późn. zm.) i mam zaszczyt przedstawić Radzie Dyscypliny Nauk Medycznych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego wnioszek o dopuszczenie lek. Katarzyny Karczewskiej do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
KATEDRA MEDYCYNY SĄDOWEJ
kierownik

dr hab. n. med. Tomasz Jurek, prof. nadzw.